

Použitá literatura:

MONOGRAFIE:

- AARDE, Timothy. *The Four Waves of Black Theology in South Africa and Context of Political Struggle*. In BONGMBA, Elias Kifon. *The Routledge Handbook of African Theology*. London, New York: Routledge, 2022, s. 105—116.
- ABDULLAHI, Mohamed Diriye. *Culture and Customs of Somalia*. Santa Barbara: Greenwood Publishing Group, 2001.
- ABIMBOLA, Kola. *Yoruba Culture: A Philosophical Account*. Birmingham: Iroko Academic Publishers, 2006.
- ABRAHAMS, R. G. *Witchcraft in Contemporary Tanzania*. Cambridge: African Studies Centre, University of Cambridge, 1994.
- ADAMS, William Mark. *Against Extinction: The Story of Conservation*. London: Earthscan, 2013.
- ADEOYE, C. L. *Igbàgbó àti Èsìn Yorùbá*. Ibadan: Evans Brothers, 1985.
- ADOGAME, Afeosemime U. *Celestial Church of Christ: The Politics of Cultural Identity in a West African Prophetic-charismatic Movement*. Bern: Peter Lang Publishing, 1999.
- AGBASIERE, Joseph Thérèse. *Women in Igbo Life and Thought*. London: Routledge, 2000.
- AKVINSKÝ, Tomáš. *Komentář k Etice Nikomachově. II. kniha*. Praha: Krystal OP, 2013.
- AMANZE, James N. Dialogue Between African Traditional Religion and Christian Theology. In BONGMBA, Elias Kifon. *The Routledge Handbook of African Theology*. London, New York: Routledge, 2022, s. 73—82.
- ANZENBACHER, Arno. *Úvod do filozofie*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990.
- APPIAH-KUBI, Kofi — TORRES, Sergio. *African Theology En Route*. New York: Orbis Books, 1979.
- APTER, Andrew — DERBY, Lauren. *Activating the Past: History and Memory in the Black Atlantic World*. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 2009.
- ARISTOTELÉS. *Etika Níkomachova*. Praha: Rezek, 2013.
- ASANTE, Molefi Kete — NWADIORA, Emeka. *Spear Masters: An Introduction to African Religion*. Lanham: University Press of America, 2007.
- ASSMANN, Jan. *Egyptian Solar Religion in the New Kingdom*. London: Routledge, 1995.
- ASSMANN, Jan. *Egypt: theologie a zbožnost rané civilizace*. Praha: Oikuméné, 2002.
- ATHANASIUS. *The Life of St. Anthony*. London: Dalcassian Publishing Company, 2019.
- AYE, Efiong U. *Old Calabar Through the Centuries*. Calabar: Hope Waddell Press, 1967.
- BALICK, Michael J. — COX, Paul A. *Plants, People, and Culture: The Science of Ethnobotany*. New York: Garland Science, 2020.

- BARTLETT, Sarah. *The Mythology Bible: The Definitive Guide to Legendary Tales*. New York: Sterling Publishing, 2009.
- BASDEN, G. T. *Among the Ibos of Nigeria*. London: Routledge, 2013.
- BEIERLE, John — SKOGGARD, Ian A. *Culture Summary: Dogon*. New Haven: HRAF, 2000.
- BINNS, John. *The Orthodox Church of Ethiopia: A History*. London: I. B. Tauris & Co, 2017.
- BLIER, Suzanne P. *African Vodun: Art, Psychology, and Power*. Chicago: University of Chicago Press, 1995.
- BOESAK, Allen. *Black Theology Black Power*. London: Mowbrays, 1978.
- BOLLIK, Michael — BUBENZER, Olaf. *African Landscapes: Interdisciplinary Approaches*. Berlin: Springer Science & Business Media, 2009.
- BOLSHAKOV, Andrey O. *The Ancient Gods Speak: A Guide to Egyptian Religion*. Oxford, New York: Oxford University Press, 2002.
- BONGMBA, Elias Kifon. *The Routledge Handbook of African Theology*. London, New York: Routledge, 2022.
- BOSMAN, Guillaume. *A new and accurate description of the Coast of Guinea*. New York: Barnes and Noble, 1705.
- BOURDILLON, M. F. C. *The Shona Peoples: an ethnography of the contemporary Shona, with special reference to their religion*. Gweru: Mambo Press, 1982.
- BOWERSOCK, Glen W. *The Crucible of Islam*. Cambridge: Harvard University Press, 2017.
- BRAND, Roger. *Dynamisme des symboles dans les cultes Vodun*. Paris: Institut d'Ethnologie, 1973.
- BRIZER, David — CASTANEDA, Ricardo. *Clinical Addiction Psychiatry*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010.
- BRON, Taylor. *The Encyclopedia of Religion and Nature: K-Z*. London: Thoemmes Continuum, 2005.
- CAMPBELL, Susan Schuster. *Called to Heal*. Alexandria: Zebra Press, 1998.
- CERULLI, Enrico. *The Folk Literature of the Galla*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1917.
- CLARKE, Norris W. *Osoba a bytí*. Praha: Krystal OP; Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2007.
- COCHRANE, Laura L. *Everyday Faith in Sufi Senegal*. New York, London: Routledge, 2017.
- COLE, Herbert M. *Mbari. Art and the Life Among the Owerri Igbo*. Bloomington: Indiana University Press, 1982.
- CRANDALL, David P. *The Place of Stunted Ironwood Trees: A Year in the Lives of the Cattle-herding Himba of Namibia*. London: A&C Black, 2000.
- Dokumenty II. vatikánského koncilu. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2002.
- DORAY, Shannon. *The Master of Speech: Dogon Mythology Reveals*. Toronto: Trafford Publishing, 2003.
- DREWAL, Henry John — PEMBERTON, John — ABIODUN, Rowland. *Yoruba: Nine Centuries of African Art and Thought*. New York: The Center for African Art, 1989.
- EASTMAN, David L. *Early North African Christianity: Turning Points in the Development of the Church*. Michigan: Baker Academic, 2021.

- EBELEBE, Charles A. *Africa and the New Face of Mission: A Critical Assessment of the Legacy of the Irish Spiritans Among the Igbo of Southeastern Nigeria*. Lanham: University Press of America, 2009.
- ECHEMA, Austin. *Igbo Funeral Rites Today: Anthropological and Theological Perspectives*. Münster: LIT Verlag, 2010.
- Encyclopædia Britannica*. London: Encyclopædia Britannica, 2003.
- EHRET, Christopher. *An African Classical Age: Eastern & Southern Africa in World History 1000 B.C. to A.D. 400*. Charlottesville: University of Virginia Press, 1998.
- ELA, Jean-Marc. *Cri de l'homme Africain*. Paris: ELH, 1980.
- ENSMINGER, Jean — HENRICH, Joseph. *Experimenting with Social Norms: Fairness and Punishment in Cross-Cultural Perspective*. New York: Russell Sage Foundation, 2014.
- EPHIRIM-DONKOR, Anthony. *African Personality and Spirituality: The Role of Abosom and Human Essence*. Lanham: Lexington Books, 2015.
- ESHOFONIE, Gabriel Aramaiakelemei. *The Arogbo Ijaws of Nigeria*. Ibadan: End-time Publishing House, 2009.
- FALEN, Douglas J. *African Science: Witchcraft, Vodun, and Healing in Southern Benin*. Madison, Wisconsin: University of Wisconsin Press, 2018.
- FALOLA, Toyin — AKINYEMI, Akintunde. *Encyclopedia of the Yoruba*. Bloomington: Indiana University Press, 2016.
- FERNANDEZ, J. W. *Bwiti: An Ethnography of the Religious Imagination in Africa*. Princeton: Princeton University Press, 2019.
- FERNÁNDEZ, Jorge Iván. *The Seduction of Africa: A Missionary's Recollections*. New York: Yarumal Missioners Church of Our Savior, 2002.
- FISHMAN, Joshua A. — GARCÍA, Ofelia. *Handbook of Language & Ethnic Identity*. Oxford: Oxford University Press, 2010.
- FRANKFORT, Henri. *Ancient Egyptian Religion: An Interpretation*. North Chelmsford: Courier Corporation, 2012.
- FRANZEN, August. *Malé dějiny církve*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006.
- FRATKIN, Elliot. *Laibon: An Anthropologist's Journey with Samburu Diviners in Kenya*. Plymouth: Rowman & Littlefield, 2012.
- FRETHEIM, Sara J. *Kwame Bediako and African Christian Scholarship: Emerging Religious Discourse in Twentieth-Century Ghana*. Eugene, Oregon: Cascade Books, 2018.
- GABRA, Gawdat. *Coptic Civilization: Two Thousand Years of Christianity in Egypt*. New York, Cairo: American University in Cairo Press, 2014.
- GABRA, Gawdat — VIVIAN, Tim. *Coptic Monasteries: Egypt's Monastic Art And Architecture*. Oxford: Oxford University Press, 2002.
- GEMMEKE, Amber B. *Marabout Women in Dakar: Creating Trust in a Rural Urban Space*. Leiden: LIT Verlag Münster, 2008.
- GESCHIERE, Peter. *The Modernity of Witchcraft: Politics and the Occult in Postcolonial Africa*. Charlottesville: University of Virginia Press, 1997.
- GESCHIERE, Peter. *Witchcraft, Intimacy, and Trust: Africa in Comparison*. Chicago: University of Chicago Press, 2013.
- GIBELLINI, Rosino. *Teologické směry 20. století*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

- GISH, Steven — THAY, Winnie — LATIF, Zawiah Abdul. *Ethiopia*. New York: Caven-dish Square Publishing, 2016.
- GOTTLIEB, Roger S. *The Oxford Handbook of Religion and Ecology*. New York, Oxford University Press, 2006.
- GRAY, Christopher John. *Colonial Rule and Crisis in Equatorial Africa: Southern Gabon, C. 1850—1940*. Rochester: University of Rochester Press, 2002.
- GRAY, Stephen. *Returning to Sacred World: A Spiritual Toolkit for the Emerging Reality*. London: John Hunt Publishing, 2010.
- GRIAULE, Marcel. *DIEU D'EAU: entretiens avec Ogotemmêli*. Paris: Librairie Arthème Fayard, 1948.
- GRIAULE, Marcel. *Methode de l'Etnographie*. Paris: Presses Universitaires de France, 1957.
- HALL, Bruce S. *A History of Race in Muslim West Africa, 1600—1960*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
- GUARDINI, Romano. *Svět a osoba*. Svitavy: Trinitas, 2005.
- HART, George. *A Dictionary of Egyptian Gods and Goddesses*. London, New York: Routledge, 1986.
- GYEKYE, Kwame. *Tradition and Modernity: Philosophical Reflections on the African Experience*. New York: Oxford University Press, 1997.
- HART, George. *Egyptské mýty*. Praha: Lidové noviny, 2001.
- HAVELKA, Ondřej. *Cesta k branám Damašku východní Afrikou*. Praha: Akbar, 2016.
- HAVELKA, Ondřej. *Náboženský šok: Religiózní otřesy v odlišných náboženstvích a kulturnách, mezináboženský dialog a praktická religionistika poutnickou perspektivou*. Praha: Akbar, 2021.
- HAVELKA, Ondřej — LORENCOVÁ, Michaela. *Nahá Afrika*. Praha: Mladá Fronta, 2006.
- HAVELKA, Ondřej. *Nový zákon pohledem cestovatele: Bible jako cestopis odhalující směr a smysl Cesty do nebeského Jeruzaléma*. Praha: Akbar, 2019.
- HAVELKA, Ondřej. Problematické sociální vztahy v Beninu: Nebeská církev Kristova jako ostrá opozice synkretismu katolického křesťanství a vodunu. In: SMUTEK, Martin. *Politické, ekonomické, sociální a technologické výzvy pro sociální práci*. Hradec Králové: Nakladatelství Univerzity Hradec Králové Gaudeamus, 2021, s. 73—77.
- HAVELKA, Ondřej. *Starý zákon pohledem cestovatele: Bible jako nejstarší cestopis odhalující smysl Cesty*. Praha: Akbar, 2019.
- HAVELKA, Ondřej. *Západní Afrikou*. Praha: GEN, 2011.
- HASELBARTH, Hans. *Christian Ethics in the African Context*. Nairobi: Uzima Press, 2004.
- HAZEN, Walter. *The Spread of Islam: Inside Islam*. Dayton: Milliken Publishing Company, 2002.
- HEINE, Bernd — NURSE, Derek. *African Languages: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.
- HILPERT, Konrad. *Základní otázky křesťanské etiky*. Brno: CDK, 2017.
- HOLTZMAN, Jon. *Killing Your Neighbors: Friendship and Violence in Northern Kenya and Beyond*. Oakland: University of California Press, 2017.
- HOLTZMAN, Jon. *Samburu*. New York: The Rosen Publishing Group, 1995.
- HOWARD, Casey. *World Religions*. Delhi: Scientific e-Resources, 2018.
- CHIDESTER, David. *African Traditional Religion in South Africa*. Johannesburg: ABC-CLIO, 1997.

- CHIMENYA, Austin Elias. *Witchcraft Beliefs and Fears in Malawi*. Alice: University of Fort Hare, 2015.
- IAN, Hodder. *The Archaeology of Contextual Meanings*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987.
- IMPERATO, Pascal James. *Legends, Sorcerers and Enchanted Lizards: Door Locks of the Bamana of Mali*. New York: Africana Publishing, 2001.
- ILOGU, Edmund. *Christianity and Ibo culture*. Leiden: Brill Academic Publishers, 1974.
- ISAAC, Ephriam. *The Ethiopian Orthodox Tawhido Church*. Trenton, NJ: Red Sea Press, 2013.
- ISICHEI, Elizabeth. *A History of Christianity in Africa*. Lawrenceville: Africa World Press., 1995.
- ISSITT, Micah — MAIN, Carolyn. *Hidden Religion: The Greatest Mysteries and Symbols of the World's Religious Beliefs*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2014.
- JACKSON, Jake. *African Myths*. London: Flame Tree Publishing, 2019.
- JANÁK, Jiří. *Brána nebes: bohové a démoni starého Egypta*. Praha: Libri, 2005.
- JANSON, Marloes. *Crossing Religious Boundaries: Islam, Christianity and 'Yoruba Religion' in Lagos, Nigeria*. Cambridge: Cambridge University Press, 2021.
- Jeruzalémská Bible*. Praha: Krystal OP; Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2009.
- JOHANSON, Donald — MAITLAND, Edey. *Lucy: The Beginnings of Humankind*. New York: Simon and Schuster, 1990.
- JUNG, C. G. *Aspect of the Masculine*. Oxfordshire: Routledge, 2015.
- KANYANDAGO, Peter. African Theology After Vatican II. In BONGMBA, Elias Kifon. *The Routledge Handbook of African Theology*. London, New York: Routledge, 2022, s. 105—116.
- KEE, A. *The Rise and Demise of Black Theology: Reclaiming Liberation Theology*. London: SCM Press, 2008.
- KEMP, Barry J. *Ancient Egypt: Anatomy of a Civilization*. London: Psychology Press, 2006.
- KENDHAMMER, Brandon — McCAIN, Carmen. *Boko Haram*. Athens, Ohio: Ohio University Press, 2018.
- Korán*. Praha: Odeon, 1972.
- KOŘENEK, Josef. *Lékařská etika*. Praha: Triton, 2002.
- KROPÁČEK, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 1993.
- KROPÁČEK, Luboš. *Súfismus: Dějiny islámské mystiky*. Praha: Vyšehrad, 2008.
- KUNHIYOP, Samuel Waje. *African Christian Ethics*. Hammond: Hippo Books, 2009.
- LANDRY, Timothy R. *Vodun: Secrecy and the Search for Divine Power*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2018.
- LAWSON, Thomas E. *Náboženství Afriky: Tradice v proměnách*. Praha: Prostor, 1999.
- LEXA, František. *Staroegyptské čarodějnictví*. Praha: Anomal, 1996.
- LEVZION, Nehemia — POUWELS, Randall L. *The History of Islam in Africa*. Athens, Ohio: Ohio University Press, 2000.
- LEWIS, I. M. *Ecstatic Religion: A Study of Shamanism and Spirit Possession*. London: Routledge, 2002.
- LEWIS, B. — GIBB, H. A. R. *The Encyclopaedia of Islam. III. H—Iram*. Leiden: Brill, 1979.
- MacGAFFEY, Wyatt. *Kongo Political Culture: The Conceptual Challenge of the Particular*. Bloomington, Indiana University Press, 2000.

- MacLAURY, Robert E. — PARAMEI, Galina V. — DERICK, Don. *Anthropology of Color: Interdisciplinary multilevel modeling*. Amsterdam: John Benjamins Publishing, 2007.
- MADUT-KUENDIT, Lewis Anei. *The Dinka Religion*. Juba: Universal Printers Company, 2013.
- MAGESA, Laurenti. *What Is Not Sacred? African Spirituality*. Nairobi: Action Publishers, 2014.
- MALAN, J. S. *Peoples of Namibia*. Los Angeles: Rhino Publishers, 1995.
- MALULEKE, Tinyiko. Postcolonial Theology in Africa. In BONGMBA, Elias Kifon. *The Routledge Handbook of African Theology*. London, New York: Routledge, 2022, s. 335—343.
- MARCOVITZ, Hal. *Islam in Africa*. New York: Simon and Schuster, 2014.
- MARITIAN, Jacques. *Existence and the Existent*. Garden City: Doubleday, 1957.
- MARYKS, Robert A. — MKENDA, Festo. *Encounters between Jesuits and Protestants in Africa*. Leiden, Boston: Brill, 2018.
- MATTSON, Ingrid. *The Story of the Qur'an: Its History and Place in Muslim Life*. Oxford: John Wiley & Sons, 2013.
- MAYANJA, Namakula Evelyn B. Biblical and Dogmatic Theology on Personhood: Application to Africa's Milieu. In BONGMBA, Elias Kifon. *The Routledge Handbook of African Theology*. London, New York: Routledge, 2022, s. 462—476.
- MBEFOR, L. N. *Towards a Mature African Christianity*. Enugu: SNAAP Press, 1989.
- MBITI, John S. *An Introduction to African Religion*. Portsmouth, London: Heinemann Educational Books, 1991.
- McDERMOTT, Brian. *Word Become Flesh: Dimensions of Christology*. Collegeville: Liturgical Press, 2017.
- MENKITI, Ifeanyi A. Person and Community in African Traditional Thought. In WRIGHT, Richard A. *African Philosophy: An Introduction*. Lanham: University Press of America, 1984.
- MEINARDUS, Otto Friedrich August. *Two Thousand Years of Coptic Christianity*. New York, Cairo: American University in Cairo Press, 2002.
- MESAKI, Simeon. *Witchcraft and Witch-killings in Tanzania: Paradox and Dilemma*. Minneapolis: University of Minnesota, 1993.
- Mezinárodní teologická komise. *Společenství a služba. Lidská osoba stvořená k Božímu obrazu*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2005.
- MIDDLETON, John — WINTER, E. H. *Witchcraft and Sorcery in East Africa*. London: Routledge, 2013.
- MILLER, Norman N. *Encounters with Witchcraft: Field Notes from Africa*. New York: State University of New York Press, 2012.
- MILES, Leroyce. *Introduction to the Study of Religion*. Delhi: Scientific e-Resources, 2018.
- MILES, William F. S. Religious Pluralisms in Northern Nigeria. In LEVTZION, Nehemia — POUWELS, Randall L. *The History of Islam in Africa*. Athens, Ohio: Ohio University Press, 2000, s. 209—221.
- MILDNEROVÁ, Kateřina. *Pití fetišů. Náboženství a umění vodun v Beninu*. Praha: Malvern, 2012.
- MOMMERSTEEG, Geert. *In the City of the Marabouts: Islamic Culture in West Africa*. Long Grove: Waveland Press, 2011.

- MOTLHABI, M. *African Theology/Black Theology in South Africa: Looking Back, Moving On*. Pretoria: University of South Africa, 2008.
- MORENZ, Siegfried. *Egyptian Religion*. Ithaca, New York: Cornell University Press, 1992.
- MSISKA, Stephen Kauta. *Golden Buttons: Christianity and Tradition Religion among the Tumbuka*. Lilongwe: Luviri Press, 2018.
- MUBANGIZI, Odomaro. Philosophy and Theology in Africa. In BONGMBA, Elias Kifon. *The Routledge Handbook of African Theology*. London, New York: Routledge, 2022, s. 26—41.
- MULUTSI, David B. *Biblical Understanding Applied to Contemporary African Christian Methods of Exorcism*. Potchefstroom: North-West University, 2020.
- NDUKAIHE, Vernantius Emeka. *Achievement as Value in the Igbo/African Identity: The Ethics*. Münster: LIT Verlag, 2006.
- NEVINS, Debbie — BERG, Elizabeth — WAN, Ruth. *Senegal*. New York: Cavendish Square Publishing, 2018.
- NEUWINGER, Hans Dieter. *African Ethnobotany: Poisons and Drugs. Chemistry, Pharmacology, Toxicology*. Boca Raton: CRC Press, 1996.
- NGOM, Fallou — KURFI, Mustapha H. — FALOLA, Toyin. *The Palgrave Handbook of Islam in Africa*. New York: Springer International Publishing, 2020.
- NIGG, Walter. *Warriors of God*. New York: Alfred A. Knopf, 1959.
- NNAM, Nkuzi Michael. *Colonial Mentality in Africa*. Lanham: Rowman & Littlefield , 2007.
- NOBLITT, J. R. — PERSKIN, P. S. *Cult and Ritual Abuse*. Santa Barbara: Greenwood Publishing Group, 2000.
- NOGUERA, Anthony. *How African was Egypt? A Comparative Study of Ancient Egyptian and Black African Cultures*. Bloomington: Indiana University Press, 1976.
- NWAUWA, Apollos O. — ANYANWU, Ogechi E. *Culture, Precepts, and Social Change in Southeastern Nigeria: Understanding the Igbo*. Lanham: Rowman & Littlefield, 2019.
- NZONGOLA-NTALAJA, Georges. *The Congo from Leopold to Kabila: A People's History*. London: Zed Books, 2013.
- OBIEGO, Cosmas O. *African Image of the Ultimate Reality: An Analysis of Igbo Ideas of Life and Death in Relation to Chukwu-God*. Bern: Peter Lang, 1984.
- O'BRIEN, Cruise. *The Mourides of Senegal: The Political and Economic Organization of an Islamic Brotherhood*. London: Oxford University Press, 1971.
- O'BRIEN, Susan. *Spirit Possession as Historical Source: Gender, Islam, and Healing in Hausa Bori*. Madison: University of Wisconsin, 1993.
- OGBUENE, Chigekwu G. *The Concept of Man in Igbo Myths*. Bern: Peter Lang, 1999.
- OGOT, Bethwell A. *Africa from the Sixteenth to the Eighteenth Century*. Berkeley: University of California Press, 1992.
- OJO, J. O. *Understanding West African Traditional Religion*. Ile-Ife: S. C. Popoola Printers, 1999.
- QLABIMTAN, Afolabi. *Àyànmó*. Lagos: Macmillan, 1973.
- OLSON, James Stuart. *The Peoples of Africa: An Ethnohistorical Dictionary*. Santa Barbara: Greenwood Publishing Group, 1996.
- OLUPONA, Jacob K. *African Religions: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press, 2014.

- OLUPONA, Jacob K. — REY, Terry. *Òrìṣà Devotion as World Religion: The Globalization of Yorùbá Religious Culture*. Madison: University of Wisconsin Press, 2008.
- OLUPONA, Jacob K. *African Religions: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press, 2014.
- ONYINAH, Opoku. *Pentecostal Exorcism: Witchcraft and Demonology in Ghana*. Leiden: Brill Publishers, 2019.
- PARRINDER, Geoffrey. *West African Religion: A Study of the Beliefs and Practices of Akan, Ewe, Yoruba, Ibo, and Kindred Peoples*. Eugene: Wipf and Stock Publishers, 2014.
- PARTRIDGE, Christopher. *New Religions: A Guide: New Religious Movements, Sects and Alternative Spiritualities*. New York: Oxford University Press, 2004.
- PAUL VI. *Message to Africa*. Kampala: Saint Paul Editions, 1967.
- PAVANELLO, Mariano. *Perspectives on African Witchcraft*. London: Taylor & Francis, 2016.
- PEARSON, M. N. The Indian Ocean and the Red Sea. In LEVTZION, Nehemia — POUWELS, Randall L. *The History od Islam in Africa*. Athens, Ohio: Ohio University Press, 2000, s. 37—54.
- PEEL, J. D. Y. *Christianity, Islam, and Orisa-Religion: Three Traditions in Comparison and Interaction*. Oakland: University of California Press, 2016.
- PEMBERTON, Carrie. *Circle Thinking: African Women Theologians in Dialogue with the West*. Leiden: Brill, 2003.
- PERRY, Paul. *Jesus in Egypt: Discovering the Secrets of Christ's Childhood Years*. New York: Random House Publishing Group, 2005.
- PERCIVAL, Henry. *Canons of the Ecumenical Council of Nicaea I: 325 AD and Other Early Synods*. London: Dalcassian Publishing Company, 2019.
- PERCIVAL, Henry. *The Seven Ecumenical Councils*. London: Dalcassian Publishing Company, 2004.
- PHILLIPSON, D. W. *Ancient Ethiopia: Aksum, Its Antecedents and Successors*. London: British Museum Press, 1998.
- POSPÍŠIL, Ctirad Václav. *Hermeneutika mystéria. Struktury myšlení v dogmatické teologii*. Praha: Krystal OP; Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2005.
- POSPÍŠIL, Ctirad Václav. *I řekl Bůh. Trinitární teologie stvoření*. Praha: Karolinum, 2019.
- POSPÍŠIL, Ctirad Václav. *Jako v nebi, tak i na zemi: náčrt trinitární teologie*. Praha: Krystal OP; Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2007.
- POSPÍŠIL, Ctirad Václav. *Ježíš z Nazareta, Pán a Spasitel*. Praha: Krystal OP; Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010.
- PRATT, Christina. *An Encyclopedia of Shamanism Volume 1*. New York: The Rosen Publishing Group, 2007.
- RATZINGER, Joseph. *Úvod do křesťanství*. Brno: Petrov, 1991.
- REID, Richard J. *A History of Modern Africa*. New Jersey: John Wiley & Sons, 2012.
- ROBINSON, David. *Muslim Societies in African History*. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.
- ROSS, Kenneth R. *Christianity in Sub-Saharan Africa*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2017.
- RIGGS, Thomas. *Worldmark Encyclopedia of Religious Practices*. Detroit: Thomson Gale, 2006.
- RUEL, Malcolm. *Belief, Ritual and the Securing of Life: Reflective Essays on a Bantu Religion*. Leiden: Brill, 1997.

- SABKI, Aishah Ahmad. *Pedagogy in Islamic Education: The Madrasah Context*. Bingley: Emerald Group Publishing, 2018.
- SANNEH, Lamin. *The Crown And The Turban: Muslims And West African Pluralism*. New York, London: Routledge, 2018.
- SARKIN-HUGHES, Jeremy. *Germany's Genocide of the Herero: Kaiser Wilhelm II, His General, His Settlers, His Soldiers*. Woodbridge: Boydell & Brewer, 2011.
- SCHULZ, Dorothea E. *Culture and Customs of Mali*. Westport: Greenwood Press, 2012.
- SENIOR, Donald P. *Encyclopedia of Early Christianity*. New York, London: Garland Publishing, 1998.
- SCHAFFER, Matthew. *Djinns, Stars and Warriors: Mandinka Legends from Pakao, Senegal*. Leiden: Brill Academic Publishers, 2021.
- SIDWICK, Henry. *The Ethics of Conformity and Subscription*. Collingwood: Trieste Publishing Pty Limited, 2017.
- SIEDLAK, Monique J. *Vodun: West Africa's Spiritual Life*. Saint Augustine: Oshun Publications, 2021.
- SKOBLÍK, Jiří. *Přehled křesťanské etiky*. Praha: Karolinum, 1997.
- SPENCER, Paul. *Time, Space, and the Unknown: Maasai Configurations of Power and Providence*. London: Routledge, 2003.
- STRAIGHT, Bilinda. *Miracles and Extraordinary Experience in Northern Kenya*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2013.
- TABLINO, Paolo. *Christianity Among the Nomads: The Catholic Church in Northern Kenya*. Nairobi: Paulines Publications Africa, 2004.
- TESHALE, Tibebu. *The Making of Modern Ethiopia: 1896-1974*. Lawrenceville, NJ: Red Sea Press, 1995.
- THOMAS, Douglas — ALANAMU, Temilola. *African Religions: Beliefs and Practices through History*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2018.
- TIBEBE, Eshete — GIORGIS, Tadesse W. The Ethiopian Orthodox Church. In BONGMBA, Elias Kifon. *The Routledge Handbook of African Theology*. London, New York: Routledge, 2022, s. 265—278.
- TUTU, Desmond. *No Future Without Forgiveness*. New York: Doubleday, 2000.
- UDEANI, Chibueze C. *Inculturation as Dialogue: Igbo Culture and the Message of Christ*. Amsterdam, New York: Rodopi, 2007.
- UDOYE, Edwin Anaegboka. *Resolving the Prevailing Conflicts Between Christianity and African (Igbo) Traditional Religion Through Inculturation*. Münster: LIT Verlag, 2011.
- VERNER, Miroslav — BAREŠ, Ladislav — VACHALA, Břetislav. *Encyklopédie starověkého Egypta*. Praha: Libri, 2007.
- VILLALÓN, Leonardo A. *Islamic Society and State Power in Senegal: Disciples and Citizens in Fatick*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
- WEBER, Helmut. *Všeobecná morální teologie*, Praha: Zvon; Praha: Vyšehrad, 1998.
- WILLIAMSON, Sydney George. *Akan Religion and the Christian Faith: A Comparative Study of the Impact of Two Religions*. Accra: Ghana Universities Press, 1965.
- WILMORE, Gayraud S. *African American Religious Studies: An Interdisciplinary Anthology*. Durham: Duke University Press, 1989.
- WIREDU, Kwasi. *A Companion to African Philosophy*. New Jersey: John Wiley & Sons, 2008.
- WOODHOUSE, Bert. *When Animals were People*. Johannesburg: Chris van Ginsburg Publications, 1986.

WORKU, F. G. *A Grammar of Mursi: A Nilo-Saharan Language of Ethiopia*. Leiden: Brill Publishers, 2021.

YATES, Douglas A. *Historical Dictionary of Gabon*. Lanham: Rowman & Littlefield, 2017.

ZARCONE, Thierry — HOBART, Angela. *Shamanism and Islam: Sufism, Healing Rituals and Spirits in the Muslim World*. London, New York: I. B. Taurus, 2017.

ČLÁNKY:

ABBINK, Jon G. Violence, Ritual, and Reproduction: Culture and Context in Surma Dueling. *Ethnology*, roč. 38, č. 3 (1999), s. 227—242.

APTER, Andrew. Griaule's Legacy: Rethinking 'la parole claire' in Dogon Studies. *Cahiers d'Études Africaines*, roč. 45, č. 1 (2005), s. 95—129.

BEEK, W. E. A. — BEDAUX, R. M. A. — BLIER, S. P. — BOUJU, J. — CRAWFORD, P. I. — DOUGLAS, M. — LANE, P. — MEILLASSOUX, C. Dogon Restudied: A Field Evaluation of the Work of Marcel Griaule. *Current Anthropology*, roč. 32, č. 2 (1991), s. 139—167.

BECK, Linda J. Reining in the Marabouts? Democratization and Local Governance in Senegal. *African Affairs*, roč. 100, č. 1 (2001), s. 601—621.

Benin. *The World Factbook*, 23. 8. 2022, URL: www.cia.gov, navštíveno 1. 10. 2022.

BOLLIG, M. — HEINEMANN, H. Nomadic Savages, Ochre People and Heroic Herders: Visual Presentations of the Himba of Namibia's Kaokoland. *Visual Anthropology*, roč. 15, č. 3 (2002), s. 267—312.

BONHOMME, Julien — DE RUYTER, Magali — MOUSSAVOU, G. M. Blurring the Lines. Ritual and Relationships Between Babongo Pygmies and their Neighbours (Gabon). *Anthropos*, roč. 107, č. 2 (2012), s. 387—406.

Byla to genocida, přiznávají Němci vinu za dění v Namibii. Jako omluvu v zemi investují miliardu eur. *Lidovky*, 28. 5. 2021, URL: www.lidovky.cz, navštíveno 21. 6. 2021.

BROŽ, Jaroslav. Exorcisms in Biblia. Dějinný a teologický přehled. *Studia Theologica*, roč. 14, č. 4 (2012), s. 175—184.

CALAME-GRIAULE, Geneviéve. On the Dogon Restudied. *Current Anthropology*, roč. 32, č. 5 (1991), s. 575—577.

DANFULANI, Umar Habila Dadem. Factors Contributing to the Survival of the Bori Cult in Northern Nigeria. *Numen*, roč. 46, č. 4 (1999), s. 412—447.

DIOP, Cheik Anta. Is there an African Philosophy? *The African Mind: Journal of African Religion and Philosophy*, roč. 1, č. 1 (1989), s. 3—7.

FERNANDEZ, J. W. — FERNANDEZ, R. L. Returning to the path: the use of iboga(ine) in an equatorial African ritual context and the binding of time, space, and social relationships. The Alkaloids. *Chemistry and Biology*, roč. 56, č. 1 (2001), s. 235—247.

GILSAA, Søren. Salafism(s) in Tanzania: Theological Roots and Political Subtext of the Ansār Sunna. *Islamic Africa*, roč. 6, č. 1—2 (2015), s. 30—59.

GOUTAREL, R. — GOLLNHOFER, O. — SILLANS, R. Pharmacodynamics and therapeutic applications of iboga and ibogaine. *Psychedelic Monographs and Essays*, roč. 93, č. 6 (1993), s. 71—111.

- HAVELKA, Ondřej. Africké čarodějnictví 1/2: Kořeny. *Náboženský infoservis — Dingir*, 5. 2. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 4. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Africké čarodějnictví 2/2: Současnost. *Náboženský infoservis — Dingir*, 12. 2. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 4. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Beninský kult vodun Heviosso. *Náboženský infoservis — Dingir*, 27. 8. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 28. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Církev proti vodunu. Nebeská církev Kristova v Beninu chrání katolíky před vodunem. *Dingir*, roč. 24, č. 2 (2021), s. 41—43.
- HAVELKA, Ondřej. Čarodějové nigerijského náboženství juju sehrávají roli v organizování prostituce v Evropě. *Náboženský infoservis — Dingir*, 5. 3. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 29. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Čtyři fáze černé teologie v Jihoafrické republice. *Christnet*, 18. 9. 2022, URL: www.christnet.eu, navštíveno 26. 9. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Diferenciace teologického pojetí lidské osoby a osobnosti vzhledem k vybraným přístupům empirického funkcionismu. *Caritas et veritas*, roč. 12, č. 2 (2022), s. 117—132.
- HAVELKA, Ondřej. Dogonské náboženství. *Dingir*, roč. 24, č. 4 (2021), s. 112—115.
- HAVELKA, Ondřej. Dogonské náboženství: kontroverze při útesu Bandiagara. *Náboženský infoservis — Dingir*, 19. 2. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 10. 11. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Dogonské náboženství: Fakta versus fantazie a problematika výzkumu. *Nový Orient*, roč. 76, č. 2 (2021), s. 33—41.
- HAVELKA, Ondřej. Early North African Christianity: Turning points in the Development of the Church. *Teologická reflexe*, roč. 28, č. 1 (2022), s. 114—116.
- HAVELKA, Ondřej. Falen, Douglas J. African Science: Witchcraft, Vodun, and Healing in Southern Benin. *Religio*, roč. 30, č. 1 (2022), s. 86—88.
- HAVELKA, Ondřej. Islám v Africe: Pevná tradice, výjimečné univerzity i synkretismy. *Dingir*, roč. 26, č. 1 (2023), s. 2—6.
- HAVELKA, Ondřej. Obřízka a kříž — náboženství keňských Samburů. *Náboženský infoservis — Dingir*, 1. 10. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 3. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Křesťanství v Africe: tři fáze christianizace a specifika africké teologie a spirituality. *Theologická revue*, roč. 92, č. 3 (2022), s. 291—309.
- HAVELKA, Ondřej. Méně známá africká náboženství: jižní Afrika. *Náboženský infoservis — Dingir*, 25. 6. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 7. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Méně známá africká náboženství: střední Afrika. *Náboženský infoservis — Dingir*, 10. 6. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 7. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Méně známá africká náboženství: východní Afrika. *Náboženský infoservis — Dingir*, 17. 6. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 7. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Méně známá africká náboženství: západní Afrika. *Náboženský infoservis — Dingir*, 3. 6. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 7. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Náboženství afrických etnik Himbů a Hererů: nejvyšší bůh Mukuru a jeho násilná transformace v Trojjediného. *Dingir*, roč. 25, č. 3 (2022), s. 86—88.
- HAVELKA, Ondřej. Náboženství na řece Niger — kult hada, západoafrický vodun, fascinující synkreze i temná strana. *Náboženský infoservis — Dingir*, 24. 7. 2021, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 15. 6. 2022.

- HAVELKA, Ondřej. Náboženství etiopských Mursiů — nedostupný bůh Tumwi a drsné přechodové rituály. *Náboženský infoservis — Dingir*, 30. 4. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 28. 9. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Nkisi Nkondi: mocné fetišové figury centrální Afriky. *Náboženský infoservis — Dingir*, 13. 11. 2021, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 28. 9. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Prolistovat si devět století starý Korán? V Mauretanii můžete. *Náboženský infoservis — Dingir*, 10. 1. 2020, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 27. 9. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Sádhuové a marihuana. Tetrahydrokanabinolem k Šivovi a konečnému vysvobození. *Dingir*, roč. 23, č. 4 (2020), s. 118—119.
- HAVELKA, Ondřej. Satan v abrahamovských svatých Písmech 1/3: židovský Tanach. *Náboženský infoservis — Dingir*, 8. 1. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 5. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Satan v abrahamovských svatých Písmech 2/3: křesťanský Nový zákon. *Náboženský infoservis — Dingir*, 15. 1. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 5. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Satan v abrahamovských svatých Písmech 3/3: muslimský Korán. *Náboženský infoservis — Dingir*, 22. 1. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 5. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Symbolika kříže v oblasti toku řeky Nil. *Náboženský infoservis — Dingir*, 6. 6. 2020, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 21. 8. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Synkretismus katolického křesťanství a západoafrického vodunu z teologicko-etické perspektivy. *Studia Theologica*, roč. 23, č. 3 (2021), s. 149—174.
- HAVELKA, Ondřej. Teologicko-etický princip personality a jeho soudobé myšlenkové směry. *Verba Theologica*, roč. 39, č. 2 (2020), s. 98—109.
- HAVELKA, Ondřej. The Syncretism of the Gabonese Bwiti Religion and Catholic Christianity from a Theological and Theological-Ethical Perspective. *Acta Universitatis Carolinae Theologica*, roč. 12, č. 1 (2022), s. 145—159.
- HAVELKA, Ondřej. The Yoruba Religion, Chrislam and Selected Syncretisms. *Acta theologica et religionistica*, roč. 11, č. 2 (2022), s. 57—62.
- HAVELKA, Ondřej. Vodun — tradiční západoafrické náboženství s centrem v Beninu. *Náboženský infoservis — Dingir*, 20. 8. 2022, URL: www.info.dingir.cz, navštíveno 28. 10. 2022.
- HAVELKA, Ondřej. Západosahelský kult: Synkreze islámu a západoafrického vodunu. *Dingir*, roč. 23, č. 2 (2020), s. 42—43.
- Igbo in Nigeria. *Joshua Project*, 10. 7. 2022, URL: www.joshuaproject.net, navštíveno 30. 9. 2022.
- ILSE, Truter. African Traditional Healers: Cultural and religious beliefs intertwined in a holistic way. *South African Pharmaceutical Journal*, roč. 74, č. 8 (2007), s. 56—60.
- INSOLL, T. The Archaeology of Islam in Sub-Saharan Africa. *Journal of World Prehistory*, roč. 10, č. 4 (1996), s. 439—504.
- ISICHEI, Elizabeth. On Masks and Audible Ghosts: Some Secret Male Cults in Central Nigeria. *Journal of Religion in Africa*, roč. 18, č. 1 (1988), s. 42—70.
- JANSON, Marloes. Unity Through Diversity: A Case Study of Chrislam in Lagos. *Africa: Journal of the International African Institute*, roč. 86, č. 4 (2016), s. 646—672.

- JOHNSON, Todd M. — ZURLO, Gina A. — HICKMAN, Albert W. — CROSSING, Peter F. Christianity 2018: More African Christians and Counting Martyrs. *International Bulletin of Mission Research*, roč. 42, č. 1 (2017), s. 20—28.
- KIMMERLE, Heinz. The world of spirits and the respect for nature: towards a new appreciation of animism. *The Journal for Transdisciplinary Research in Southern Africa*, roč. 2, č. 2 (2006), s. 249—263.
- LAJTAR, Adam. Varia Nubica XII—XIX. *The Journal of Juristic Papyrology*, roč. 39, č. 1 (2009), s. 83—119.
- MAZRUI, Ali A. Religion and Political Culture in Africa. *Journal of the American Academy of Religion*, roč. 53, č. 4 (1985), s. 817—839.
- MBAEGBU, Celestine Chukwuemeka. A Philosophical Investigation of the Nature of God in Igbo Ontology. *Open Journal of Philosophy*, roč. 5, č. 2 (2015), s. 137—151.
- MNDOLWA, Maimbo — DENIS, Philippe. Anglicanism, Uhuru and Ujamaa: Anglicans in Tanzania and the Movement for Independence. *Journal of Anglican Studies*, roč. 14, č. 2 (2016), s. 192—209.
- MILDNEROVÁ, Kateřina. Náboženství a vodun. Historie a současnost tradičního náboženství v Beninu. *Dingir*, roč. 18, č. 4 (2015), s. 130—134.
- MUGABE, Henry J. Salvation from an African Perspective. *Indian Journal of Theology*, roč. 36, č. 1 (1994), s. 31—42.
- PAUL VI. Closing Discourse to All Africa Symposium. *Gaba Pastoral Papers*, no. 7, 1969.
- PREVOST, Virginie. Les dernières communautés chrétiennes autochtones d'Afrique du Nord. *Revue de l'histoire des religions*, roč. 224, č. 4 (2007), s. 461—483.
- RONCOLI, Carla — INGRAM, Keith — KIRSHEN, Paul. Reading the Rains: Local Knowledge and Rainfall Forecasting in Burkina Faso. *Society and Natural Resources*, roč. 15, č. 5 (2002), s. 409—427.
- SHERIFF, Abdul. Race and Class in the Politics of Zanzibar. *Africa Spectrum*, roč. 36, č. 2 (2001), s. 301—318.
- SOUZA, Simone, de. *Le domaine médico-magique et les gris-gris du Bénin*. Riez: Michèle Faucon, 2006.
- Status of Global Christianity, 2021, in the Context of 1900—2050. *Gordon Conwell Theological Seminary*, 2021, URL: www.gordonconwell.edu, navštíveno 20. 2. 2022.
- STRICKLAND, Julie Lubker. Female Circumcision/Female Genital Mutilation. *Journal of Pediatric and Adolescent Gynecology*, roč. 14, č. 3 (2001), s. 109—112.
- TAIT, David. An Analytical Commentary on the Social Structure of the Dogon. *Africa: Journal of the International African Institute*, roč. 20, č. 3 (1950), s. 175—199.
- The World's Muslims: Unity and Diversity. *Pew Research Center*, 8. 9. 2012, URL: www.pewforum.org, navštíveno 27. 9. 2022.
- WEST, Andrew. After Virtue and Accounting Ethics. *Journal of business ethics*, vol. 14, no. 1 (2018), 21—36.
- WHITAKER, Kati. Ghana Witch Camps: Widows' Lives in Exile. *BBC News*, 1. 9. 2012, URL: www.bbc.com, navštíveno 4. 10. 2022.
- ZURLO, Gina A. African Christianity. *Gordon Conwell Theological Seminary*, 18. 3. 2020, URL: www.gordonconwell.edu, navštíveno 20. 2. 2022.